



10. SINIF KONU TESTLERİ

9

DALGA ve AKINTILARIN OLUŞTURDUĞU YER ŞEKİLLERİ

1) Deniz veya okyanus sularının yatay yönde yer değiştirmesine akıntı denir. Akıntılar deniz içindeki akarsular gibidir.

Aşağıdakilerden hangisi akıntıları oluşturan etkenlerden biri değildir?

- A) Seviye farkı
- B) Sürekli rüzgarlar
- C) Derinlik farkı
- D) Gel-git etkisi
- E) Yoğunluk farkı

2) Aşağıda dalga ve akıntılarının oluşturduğu bazı yer şekillerine ait özellikler verilmiştir.

- Kıyı okunun koy ve körfez önlerini kapatmasıyla oluşan göllerdir.
- Dağların kıyıya paralel olduğu yerlerde görülen dik yamaçlardır.
- Gel-git genişliğinin fazla olduğu yerlerde oluşan kıyı tipidir.
- Dalga ve akıntılarının taşıdıkları malzemeyi kıyıda biriktirmesi ile oluşan şekillerdir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisine ait bir açıklama verilmemiştir?

- A) Haliç
- B) Tombolo
- C) Kumsal
- D) Falez
- E) Lagün

3) Türkiye'deki akarsular döküldükleri yerde delta oluştururken, Batı ve Kuzeybatı Avrupa'daki akarsuların delta oluşturmadıkları görülmektedir.

Yukarıda verilen farklılığın ortaya çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akarsuların taşıdığı alüvyon miktarının farklı olması
- B) Deniz derinliğinin farklı olması
- C) Akarsu debilerinin farklı olması
- D) Kıyıda gel-git genişliğinin farklı olması
- E) İklim koşullarının farklı olması

4) Kapıdağ Yarımadası, aşağıdakilerden hangisinin sonucunda oluşmuştur?

- A) Dalga biriktirmesi
- B) Buzul aşındırması
- C) Rüzgâr aşındırması
- D) Akarsu biriktirmesi
- E) Gelgit aşındırması

5) Karadeniz'den Marmara ve Ege Denizi'ne doğru akıntılarının üstten; Ege ve Marmara Denizi'nden Karadeniz'e doğru olan akıntılarının ise alttan hareket etmesi, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

- A) Karadeniz'e dökülen akarsuların çok olmasıyla
- B) Ege ve Marmara Denizi'nin daha derin olmasıyla
- C) Karadeniz'in su seviyesinin daha yüksek olmasıyla
- D) Ege ve Marmara Denizi'nin sularının daha tuzlu olmasıyla
- E) Karadeniz'in bol yağış olmasıyla

6) Okyanus akıntıları Kuzey Yarımküre 'de geldiği yönün sağına, Güney Yarımküre 'de ise geldiği yönün soluna doğru sapar.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın eksenini çevresindeki hareketi
- B) Tuzluluklarının farklı olması
- C) Gelgit genişliğinin farklı olması
- D) Deniz suyu sıcaklığının aynı olmaması
- E) Yoğunluklarının farklı olması

7) Kıyı oklarının denize doğru ilerleyerek açığındaki bir adayı ana karaya bağlamasıyla oluşan yer şekline verilen ad, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Falez
- B) Mantarkaya
- C) Tombolo
- D) Lagün
- E) Kanyon

8) Okyanus akıntılarının karşılaşma alanları balıkçılık için elverişlidir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde sözü edilen nedene bağlı olarak balıkçılığın geliştiği söylenemez?

- A) Japonya
- B) İtalya
- C) Norveç
- D) Kanada
- E) İzlanda

cogrfayahocasi.com

cogrfayahocasi.com

cogrfayahocasi.com

cogrfayahocasi.com

9) Dalgalar, şelf alanının dar olduğu derin kıyıların önünde aşındırma, sığ kıyılarda ise biriktirme yapar. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi dalga ve akıntıların biriktirme yoluyla oluşturduğu yer şekillerinden biri değildir?

- A) Kıyı kordonu
- B) Tombolo
- C) Lagün
- D) Yalıyar
- E) Kıyı oku

10) Dalgalar, karaların denize doğru olan çıkıntılarında aşındırma yaparken, buralardan kopardığı parçaları da koy ve körfezlerde biriktirirler.

Bu durumun uzun süre devam etmesi sonucu aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkması beklenir?

- A) Kıyı çizgisinin düzleşme eğilimi göstermesi
- B) Kıyıda girinti ve çıkıntının artması
- C) Kıta sahanlığının daralması
- D) Dalga yüksekliğinin artması
- E) Kumsalların azalması

11) Bir kıyıda falezlerin yaygın olarak görülmesi, öncelikle aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Gelgit genliğinin fazla olmasına
- B) Kıta sahanlığının geniş olmasına
- C) Koy ve körfez sayısının fazla olmasına
- D) Dağların kıyıya yakın ve paralel uzanmasına
- E) Kıyı gerisindeki dağların karstik arazilerden oluşmasına

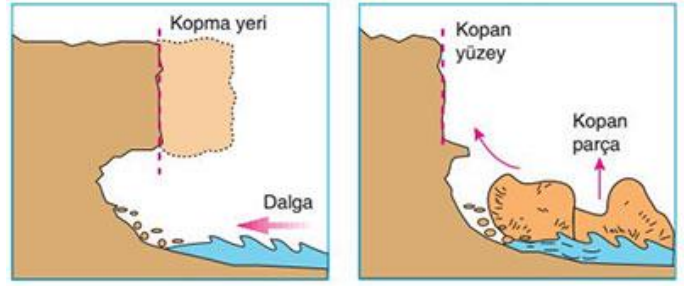
12)

- I. Tombolo
- II. Plaj
- III. Falez
- IV. Haliç

Yukarıdaki yer şekillerinden hangileri, dalga biriktirmesi sonucunda oluşmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

13)



Yukarıda oluşum aşamaları gösterilen kıyı şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Falez
- B) Kıyı oku
- C) Lagün
- D) Tombolo
- E) Plaj

14) Dalga biriktirmesinin yaygın olduğu bir yerle ilgili olarak hangisi söylenebilir?

- A) Gel-git etkisi fazladır
- B) Falez oluşumu yaygındır
- C) Kıyı derinliği azdır
- D) Kıta sahanlığı dardır
- E) Dağlar kıyıya paralel uzanır

15) I. Dalgaların taşıdıkları küçük boyutlu malzemelerin kıyıda birikmesi sonucunda oluşurlar.
II. Kıyı oklarının bir koy veya körfezin önünü kapamasıyla meydana gelir.
III. Kıyı oklarının bir adayı karaya bağlamasıyla oluşan şekillerdir.

Özellikleri verilen yer şekilleri aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- | I | II | III |
|------------|---------|---------|
| A) Lagün | Tombolo | Kumsal |
| B) Kumsal | Lagün | Tombolo |
| C) Kumsal | Tombolo | Lagün |
| D) Lagün | Kumsal | Tombolo |
| E) Tombolo | Lagün | Kumsal |